

זה היה כמו חלום: אלג'ירים, לבנונים, מצר'יים, תוניס'ים, מארוקאי ופלסטינית פרצו במח'אות כפ'יים לכבוד ה'שראליים

ביום והישראליים ישבו באופן קבוע ביחד ליד שולחן ההוועידה. הם סיכמו ביחד עצה כיצד להעלות את הנרשא הישראלי-ערבי.

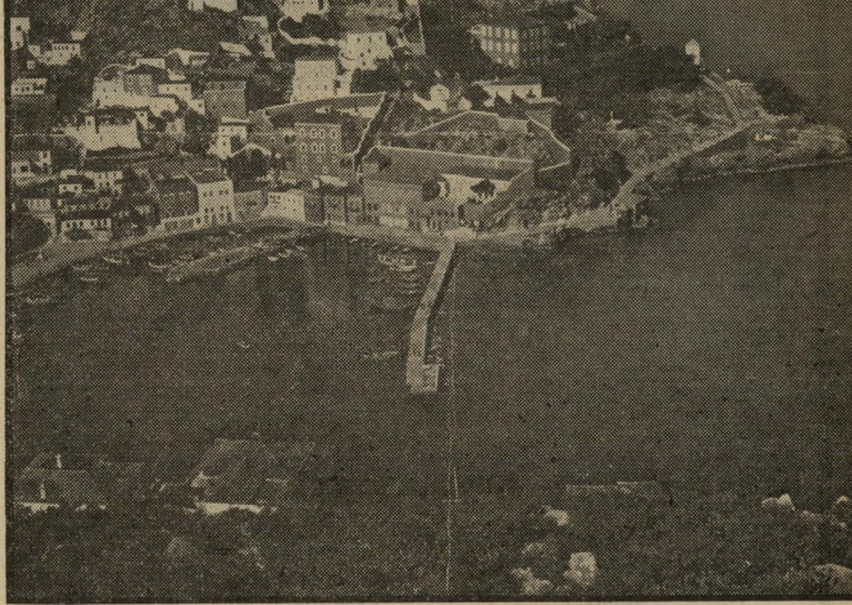
בהסכמה אילמת הפך פול טאנוס הלבנוני מעין יו"ר של קבוצת העבודה שלנו. טאנוס הוא ערבי-נוצרי, לשעבר דובר ארמונית-נשיאות בכירות ומנכ"ל רשות השידור שם. הוא בן לאם יהודיה, בת משפחת סטון ממצרים, וכיום הוא איש מרכזי בכלכלה הצרפתית — איש חכם, הגיוני וסביר, שמילא תפקיד חשוב בגיבוש החלטותיו המשותפות ולקבלתן עליידי הוועידה כולה.

כל הצירים הרגישו, כמובן, שמתבשל משהו. הכל גם ידעו מראש שזאת תהיה השעה המכרעת של הוועידה — השעה שבה היא תצליח או תיכשל. שום בעיה

ייצג. היא מצאה ביטוי מוחשי בהחלטה שהתקבלה כמה דקות לפניכן, על פי הצעת הישראליים והערבים יחדו, ושבה הביעה הוועידה תמיכה פעילה בכל כוחות השלום הישראליים (ראה מיטגרנד).

שר-תרבות בג'יים

ה אירוע שהנחיל לנו אהדה זו אירע יום לפני כן, ביום השני של הוועידה. הוועידה ששמה "היס'התיכון — תמיד ועכשיו" החלה באתונה, נמשכה על גבי אוניט-טיוולים בדרך להידרה, והגיעה ל-שיאה באי עצמו. היתה זאת ועידה מיידית בחדת במינה: ועידה בלי סדר'יום קבוע, בלי נושאים מפורטים ומוגדרים. "סתם פגישה של אינטלקטואלים" אמר לנו בחיך ז'אק לאנג, שריהתרות הצרפתי הדומה לקיבוצניק, בג'ינס, חולצה לבנה וסוודר אדום לוהט, הזרוק על כתפיו ברשלנות. "לשותח באווירה חברית נעימה, לגלגל רעיונות, ליהנות ולחשוב ביחד." חמישים אנשי-רוח — סופרים, ציירים, מלומדים ומשוררים — גילגלו רעיונות, הושמעו דברים יפים ומלומדים על גורל

נס בהידרה

ה רגע הרומנטי ביותר היה דווקא הרגע האחרון. הוועידה התקרבה לסופה. ראשיהממ"ר שלות של יוון וצרפת עמדו לכבד אותה בהופעתם. שריהתרות של יוון, צרפת ואיטליה עמדו לצאת ולהקביל את פניהם. תהליך סיכום הוועידה וקבלת ההחלטות היה בעצמו. שני הישראליים — עמוס קינן ואני — היו נאלצים לפרוש מן הוועידה כדי להסיק פיק ולהגיע למטוס. היו"ר הודיע על כך, וקמנו על רגלינו כדי לצאת. **באותו רגע פרצה סערה של מח'אות-כפ'יים. חמישים אנשי**

הרוח, שהתכנסו במינור שעץ הזר ימו שש האי הידרה, מהאו כפ'יים בהתרגשות. לא רק צרפתים ויווים נים, איטלקים וספרדים, תורכים וקפריסאים — אלא גם האלג'ירים המצרים, התוניס'ים והלבנוניים, הפלסטינים והמרוקאיים. במבוכה מסוימת פילסנו את דרכנו אל דלת-היציאה. מח'אות-הכפ'יים נמשכו עד אהרי שיצאנו אל הטיילת שלאורך המיפרץ היפהפה. לא היתה זאת רק הפגנה לשינוי אישית. היתה זאת הפגנה למען ישראל האחרת, השפויה והרומאנית, שאותה ניסינו ל-

הם לא האמינו למראה עיניהם, אחרי כל מה שקראו על הסיכסוך הישראלי-ערבי: ריימונדה אל-טאויל, הלוהמת הפלסטינית הלוהמת מן השטחים הכבוי שים, יושבת עם ישראלי! האלג'ירים והישראליים מחליפים חיוכים! הישראליים משוחחים עם השגריר של אש"ף במסיבת הקוקטייל הגדולה, שנערכה עליידי שרת-התרבות מלינה מרקורי במוסאון באתונה! (הממשלה הסוציאליסטית החדשה ביוון, בהנהגת אנדריאס פאפאנדריאו הידינאמי, העניקה למישרד-אש"ף מעמד דיפלומטי מלא. זוהי עתה שגרירות לכל דבר, בראשות השגריר שאוקי ארמני, יליד שפרעם, שכל משפחתו נספתה במילחמת 1948. הוא דיבר עימנו בפומבי, לעיני מאות המוזמנים ומצלמות הטלוויזיה.)

כל זה היה אפשרי, כמובן, מפני שדיעו-תינו ידועות היטב בעולם הערבי, הערבים לא נפגשו כאן עם ישראלים סתם. הם נפגשו עם שני ישראלים הדוגלים מזה שנים בשלום ישראל-פלסטיני, ובהכרה הדדית בין ישראל וההנהגה הפלסטינית. מלינה מרקורי עצמה הדגישה זאת ב-מסיבת-עיתונאים, שקיימה ערב הוועידה. כאשר נשאלה כיצד היא מתארת לעצמה שהערבים והישראליים יישבו ביחד, אמרה: אין בעיות. הישראליים המוזמנים מקובלים על הפלסטינים.

ביום השני של הוועידה כבר נימשטשו הגבולות לגמרי. הערי

שרי-התרבות לאנג ומרקורי לא כמו זבולון המר

זכות המדינה הפלסטינית ומדינת-ישראל להתקיים זו לצד זו... גבולות בטוחים ומוכרים הדדית... תמיכה פעילה בכוחות-השלום בישראלי.

נוסח זה, שטובד ביחד עליידי ה' צירים הישראליים והערביים, התקבל ברוב עצום עליידי הוועידה.

הוועידה קוראת

1. הוועידה של "הים התיכון — תמיד ועכשיו" קוראת לכל הממשלות היס'התיכוניות, לכוחות התרבותיים והמדיניים ולדעת-הקהל בעמי היס'התיכון לפעול למען השלום.
2. תנאים מוקדמים ומוחלטים לשלום כזה הם הקמתה של מדינה פלסטינית עצמאית בשטח היסטורי של ארץ זו, והזכות של המדינה הפלסטינית ושל מדינת-ישראל להתקיים זו לצד זו, בגבולות בטוחים ומוכרים באופן הדדי.
3. הדבר מחייב משא-ומתן ישיר בין ישראל ואש"ף, שהוא הנוציג הביילעדי של העם הפלסטיני.
4. הוועידה מגנה ללא-סייג את פעולות התוקפנות והדיכוי בכל השטחים הכבושים ואת סיוע רמת-הגולן. היא תובעת מממשלת-ישראל לשים קץ למדיניות זו. היא מביעה את הסולידריות שלה עם העם הפלסטיני, ואת תמיכתה הפעילה בכל כוחות-השלום בישראל.

לאורך חופי היס'התיכון אינה בוערת כמו הבעייה הפלסטינית. וכך, ביום-השבת אחריה-הצהריים, כאשר חזרו הצירים מארוחת-צהריים יוונית טעימה, שנעזרה בכמויות גדיבות של יין אדום ולבן, ידעו הכל שזוהי הרגע. האם תתחולל התפוצצות? האם יתרחש נס כהידרה?

..נרגש עד דמעות!

כ פי שהוסכם בשקט מראש, פתח ה' יו"ר הצרפתי את הוועידה והעניף בי מבט של ציפיה. ביקשתי את רשות-הדיבור. בהתייעצות המוקדמת הוטל עלי לדבר ראשון. ביקשתי סליחה על שאני מדבר באנגלית (רוב הדוברים דיברו צרפתית או יוונית, אך דובר גם בתורכית, באיטלקית ובערבית). התרגום הסימולטני היה מצויין. לא דיברתי מן הכתב, והשתדלתי לדבר בפשטות מירבית על האסון המתרגש עלינו (ראה מיטגרנד). אחרי דיבורה ריימונדה, בלהת האופייני לה תיארה את המתרחש בגדה המערבית,